Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0638

Επιστολή του Νικόλαου Στορνάρη για την

12 Νοεμβρίου 1825

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Ἐπιστολὴ τοῦ Νικόλαου Στορνάρη ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι πρὸς τὸν Νικήτα Σταματελόπουλο, ἀπαντητικὴ σὲ ἐπιστολὴ τοῦ δεύτερο, τῆς 8ης Ὀκτωβρίου 1825. Ὁ ἐπιστολογράφος ἀναφέρεται στὴν ἐξάμηνη παραμονὴ τοῦ Νικ. Σταματελόπουλου στὸ «γελαδομανδρί» (: τὸ πολιορκημένο Μεσολόγγι) καὶ ἐξαίρει τὸν πατριωτισμό του. Ἀπορεῖ, ὅμως, γιατί δὲν εἰσακούονται οἱ φωνὲς ποὺ ζητοῦν τὴν ἐνίσχυση τοῦ Μεσολογγίου. Ἐνημερώνει γιὰ τὴν ἄφιξη ἐκ μέρους τῆς Διοίκησης κάποιου «Ξένη», ὁ ὁποῖος μετέφερε μικρὴ ποσότητα σιταριοῦ, πρὶν ἀπὸ τὸν ἐκ νέου ἀποκλεισμὸ τῆς πόλης. Πρόκειται γιὰ τὸν Πάτμιο ἔμπορο Θεόδωρο Ξένο, ποὺ μαζὶ μὲ τὸν ἀδερφό του Ἐμμανουὴλ εἶχαν ἀναλάβει τὸν ἀνεφοδιασμὸ τῆς πόλης ἐξασφαλίζοντας τὴν πληρωμή τους ἀπὸ τὴ Διοίκηση. Οἱ πρῶτες ἀποστολὲς σιτηρῶν ἔγιναν στὶς ἀρχὲς Νοεμβρίου ἀπὸ τὸν εὑρισκόμενο στὴ Ζάκυνθο Θεόδ. Ξένο, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ συνεχιστοῦν λόγω τοῦ ναυτικοῦ ἀποκλεισμοῦ. Ἀργότερα, οἱ ἀδερφοὶ Ξένου κατηγορήθηκαν γιὰ ἀνεπαρκὴ ἀνεφοδιασμὸ τοῦ Μεσολογγίου (βλ. Ἀρτ. Μίχος, Ἀπομνημονεύματα, σ. 45, 147, 167• Ἀντ. Διακάκης, Μεσολόγγι, σ. 286-296). Ὁ ἐπιστολογράφος ἤδη ἀπὸ τὸν Νοέμβριο δήλωνε πώς, ἂν δὲν σπάσει ὁ ναυτικὸς ἀποκλεισμός, οἱ πολιορκούμενοι σκέφτονταν νὰ προχωρήσουν σὲ ἔξοδο «μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι καὶ ὅποιον εὕρῃ ὁ θάνατος ἂς τὸν συγχωρᾷ ὁ ζωντανὸς ἕως νὰ ἐλθῇ καὶ εἰς αὐτόν». Παραθέτει σὲ ἀντίγραφο ἀναφορὰ τῆς ἴδιας ἡμέρας τῶν Μεσολογγιτῶν καὶ τῶν ὁπλαρχηγῶν πρὸς τὴ Διοίκηση, μὲ τὴν ὁποία περιγράφουν τὴν κατάσταση στὴν πόλη καὶ ζητοῦν τὸ σπάσιμο τοῦ θαλάσσιου ἀποκλεισμοῦ. Ὁ Νικ. Στορνάρης ζητᾶ ἀπὸ τὸν Νικ. Σταματελόπουλο νὰ βοηθήσει καὶ ἐκεῖνος, ὥστε νὰ φτάσει ὁ ἑλληνικὸς στόλος. Τέλος, δίνει πληροφορίες γιὰ τὸν στόλο ποὺ πέρασε τὰ «Καστέλια» (: τὰ φρούρια Ρίου καὶ Ἀντιρρίου) καὶ εἰσῆλθε στὸν Κορινθιακὸ κόλπο, ἐνῶ 42 πλοῖα μετακινοῦνται μεταξὺ Γλαρέντζας καὶ Σκροφῶν (: οἱ νησίδες Ἐχινάδες), ὥστε νὰ παραμείνει τὸ Μεσολόγγι ἀποκλεισμένο.

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 277-280.

Γενναιότατε στρατιγὲ ἀδελφὲ Νικήτα

Τὸ ἀπὸ 8 τοῦ ἀπελθόντος ἐκ Ναυπλίου σταλλέν μοι γράμμα σου ἐλήφθη εἰς τὰς 24 τοῦ ἰδίου καὶ εἶδα τοὺς περισπασμούς σας καὶ τὴν ἀνησυχείαν σας ἀπὸ τὸν Ἰμπραίμην· εἶδα προσέτι καὶ τὸ κοινὸν πρὸς ἡμᾶς γράμμα σας καὶ τὴς ἀναφορᾶς σας τὸ ἀντίγραφον ὁποῦ ἐδόσατε εἰς τὸ Σ(εβαστὸν) Βουλευτικόν. Καὶ χωρίς νὰ ἔστελνες τὴν ἀναφοράν, ἀδελφέ, ἡμεῖς ἤμαστον βέβαιοι ὅτι ὁ πατριωτισμός σου πάντοτε θέλει σὲ κεντὰ νὰ ἐνθυμάσαι ὅσα συνέπαθες καὶ ὅσα ὑπόφερες ἔξ μήναις εἰς τὸν μέγαν κύνδηνόν μας σφαλισμένος εἰς τὸ γελαδομανδρί. Βλέπωμεν ὅμως οὔτε αἱ φωναί μας ἀκούγωνται οὔτε ἡ φωνή σου καὶ εἴμεθα ἀπὸ ταῖς προμήθειαις χειρότερα ἀπὸ ὅ,τι ἤμαστον τότες, καὶ δὲν λυπούμεθα ἄλλο παρὰ ὁποῦ ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐδυνήθη μὲ τὰς ὑπεραρίθμους δυνάμεις νὰ μᾶς βλάψη μὲ πόλεμον καὶ τώρα πλησιάζει ὁ κίνδυνος ἀπὸ ἔλλειψιν θροφῶν. Αὐτή εἶναι ἡ κατάστασις ἡ τωρινή μας· ἔστειλεν ἀργὰ ἡ Σ(εβαστὴ) Διοίκησις κἄποιον Ξένην νὰ μᾶς προβλέπῃ. Αὐτὸς μόλις πρόφθασεν νὰ στήλῃ ὀλίγον γένημα καὶ πάλιν ἀποκλείσθημεν διὰ θαλάσσης. Τὸ γένημα ὁποῦ μᾶς ἔστηλεν καὶ ὅσον ἄλλο ἦτον σήμερον τὸ μοιράζωμεν καὶ περίπου ὁ καθείς μὲ τούς στρατιώτας του τὸ ἀνάλογόν του διὰ δεκαπέντε ἡμέρας νὰ ἀπεράσωμεν μὲ μεγάλην δυσκολείαν καὶ ἔπειτα μένωμεν εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ. Ἂν δὲν προφθάσῃ ἕως τότε ὁ στόλος μας νὰ ἀνοιχθῇ ἡ θάλασσα νὰ κυβερνηθοῦμε, ἡ ὑστερινή ἀποφασίς μας εἶναι νὰ πεταχθῶμεν ἔξω νὰ διαφθεντευθῶμεν μὲ τὸ σπαθή εἰς τὸ χέρι καὶ ὅποιον εὕρη ὁ θάνατος ἂς τὸν συγχορὰ ὁ ζωντανὸς ἕως νὰ ἐλθῇ καὶ εἰς αὐτόν. Ἐγράψαμεν ὅμως καὶ τελευταίαν ἀναφορὰν εἰς τὴν Διοίκησιν κατὰ τὸ ἀντίγραφον ὁπού σού περικλείω, ὅθεν εἰς ὅ,τι ἠμπορεῖς νὰ συνεργήσεις πάλιν κάμε τὸ χρέος σου, διότι ὅσοι μᾶς εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους ἐδώ καὶ συνέπαθον, ἐκείνοι μόνον γνωρίζουν τὶ ἐτραβήξαμεν καὶ τὶ τραβοῦμε· ἀφίνουμε τὰ χρήματα ὁποῦ ἀκόμη δὲν εἴδαμεν τὶ λογῆς

εἶναι, οὔτε ἡμεῖς μερικὸν οὔτε οἱ στρατιῶται μας ἕως τώρα, κᾷν νὰ οἰκονομηθοῦν τὰ ἄλλα. Μὰ ἡμεῖς οὔτε τὸ ἕνα βλέπωμεν οὔτε τὸ ἄλλον, διὰ τοῦτο ὅσοι εἶναι χριστιανοὶ Ἕλληνες νὰ μὴν ἀφαιθοῦν ἀπὸ ὅ,τι γράφωμεν, μόνον τὸ ὀγληγορότερον νὰ συνεργήσουν νὰ προφθασθοῦμαι εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα διότι ἀλλέως τὸ Μισολόγκι χάνεται. Προχθές ἀπὸ ἄλλα γράμματα ἔμαθον τὴν μετάβασίν σου εἰς Σπέτζες καὶ ἂν ἦσαι ἀκόμη ἐκεῖ ἠμπορεῖς νὰ συνεργήσῃς καλήτερα νὰ σταλθῇ ὁ στόλος μας. Ὁ εἰσπλεύσας αἰγυπτιακὸς στόλος εἰς Καστέλια, εἰς τὰς 6 τοῦ παρόντος, συνίστατο ἀπὸ 100 περίπου πλοῖα πολεμικὰ καὶ φορτιγά, ἔφερνε και ἕν ἀτμοκίνητον καὶ μέσα ἀκούσαμεν καὶ ταμπούρλα, εἰς τὰς 8 τοῦ ἰδίου σαράντα δύω πολεμικὰ ὅλα εὐγῆκαν ὄξω καὶ τώρα μᾶς ἀπόκλεισαν περιφερόμενα ἀπὸ Σκρόφαις ἕως Γλαρέντζα. Τὰ καραούλια μας ἀπὸ Βαράσοβα μᾶς ἀνήγκειλαν ὅτι εἰς τὰ Καστέλια εἶδαν ἀρκετὰ τζιατίρια πόσον εἶναι ὅμως τὸ ἀσκέρι καὶ τὶ τερτίπι ἔχει δὲν ἐμάθαμεν. Ὁ Κιουταχής πρίν φθάσει αὐτή ἡ ἁρμάδα ἦτον ἀπελπισμένος καὶ ὀγλήγορα ἤθελε ἀναχωρίσει κατὰ τὸ σχέδιον ὁποῦ ἑτοιμάζαμεν, τώρα ὅμως ἀπὸ τροφὰς ἐφοδιάσθη καὶ χαίρεται τὴν ζωήν του, ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τὴν πρώτην ὥραν τὸ ἀχήλη μας δὲν ἐγέλασεν καθώς ἰξεύρεις. Κάμε ὅτι ἠμπορεῖς καὶ διὰ τὸ πρόφθασμά μας καὶ διὰ δυνάμωσιν τῆς φράχτης, γράψε μου καὶ κανένα γράμμα καὶ ἂν μᾶς εὑρή ζωντανούς καλῶς εἰδὲ καλαίς ἀντάμωσες ὅπου ὁ Θεὸς θελήσει ἢ ἐδώ ἢ εἰς τὸν Ἅδην.

ὁ ἀχώριστος ἀδελφός σας
Νικολὸς Στορνάρης

Σ(εβαστὴ) Διοίκησις
Προβλέποντας τὸν κύνδινον ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ προέλθῃ πολλαῖς φοραῖς, ἀναφέρθημεν νὰ μᾶς προβλέψῃ μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἡ Σ(εβαστὴ) Διοίκησις διὰ τὴν προφύλαξην τῆς φρουρᾶς καὶ βλέπωμεν ὁποῦ δὲν εἰσακούσθημεν. Καὶ τόσον ἀδιάφορα παρατηροῦμε ὅτι βλέπουν τὸν κύνδινον τὰ μέλη ὡσὰν νὰ μὴν ἦναι Ἕλληνες καὶ δὲν γνωρίζουν τὴν ἀνάγκην καὶ τα πράγματα τῆς Πατρίδος. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν βλέπωντας ὅλα αὐτὰ καὶ τὴν κινδυνώδη κατάστασίν μας ἀπὸ τὸν θαλασσινὸν ἀποκλεισμόν μας ἀναφέρθημεν παριστάνωντας τὴν ἀπροβλεψίαν καὶ τὸν κύνδινον, ὁποῦ μόνον διὰ πέντε ἡμέρες τροφὴν ἔχωμεν καὶ ὅτι τρεῖς ἀκόμη ἠμποροῦμεν νὰ βαστάξωμεν νηστηκοί· οὔτε ἐκεῖνο τὸ γράμμα εἴδωμεν νὰ διεγείρῃ κανενὸς τὸ αἴσθημα καὶ νὰ βάλουν εἰς πράξιν τὴν πρόβλεψιν. Ὁ Ξένος μόλις ἠμπόρεσαι νὰ μᾶς στήλῃ ὀλίγον γένημα καὶ πάλιν ἀποκλίσθειμεν, καὶ σήμερον μοιράζωμεν ἀναλόγως ὁ καθ' εἷς μὲ τούς στρατιώτας του, νὰ μᾶς φθάσῃ μὲ μεγάλην δυσκολίαν δεκαπέντε ἡμέραις, καὶ ἔπειτα ἐπειδή εἴμεθα ἀποκλεισμένοι στενὰ γύρωθεν μένωμεν εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν πρόνοιαν. Διὰ νὰ μὴν λείψωμεν ὅμως ἀπὸ τὸ χρέος μας ἀναφερόμεθα καὶ τελευταῖον εἰλικρινῶς καὶ ἰδοποιοῦμεν τὴν Σ(εβαστὴν) Διοίκησιν τὴν κυνδινώδη κατάστασίν μας καὶ τὴν κατεπείγουσαν χρείαν ὁποῦ περιμένωμεν εἰς ἐτοῦτο τὸ φρούριον, ὁποῦ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα νὰ μᾶς προφθάσῃ μὲ τὸν στόλον μας ν' ἀνοιχθῇ ἡ θάλασσα καὶ μὲ τὸν ἴδιον ἄν ἦναι δυνατὸν νὰ μᾶς προμηθεύσῃ μερικὰς τροφάς, εἰ δὲ τούναντίον καὶ στοχασθεῖ ὡς πάρεργον τὴν χρείαν μας καὶ ἀδιαφορήσει καὶ τώρα, ἂς σημειώσῃ ὅτι θέλωμεν βαστάξῃ ἕως τότε ὁποῦ ἔχωμεν τροφήν. Ἔπειτα ἕναν θάνατον χρεωστοῦμεν ἢ σήμερον ἢ αὔριον μᾶς ἔλθει τὸ ἴδιον τὸ νομίζομεν, χωρίς νὰ ὑποπέσωμεν εἰς οὐδεμίαν τῶν συνθηκῶν ὁπού παρακαλῶν προβάλει ὁ ἐχθρός, ὡς πατριώται θέλωμεν κάμει καὶ ἐσχάτως τὸ χρέος μας καὶ θὰ πηδήσωμεν ἔξω διαφεντευόμενοι νὰ διασωθῶμεν μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι. Αὐτή εἶναι ἡ ὑστερινή ἀπόφασίς μας, τὸ ζυμωμένον ὅμως χῶμα μὲ τὸ αἷμα καὶ ὁ ἀχνὸς τοῦ αἵματος τῶν φονευθέντων ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων θέλει βοᾶ εἰς τούς αἰώνας ἐκδίκησιν κατὰ τῶν προτετίων τοῦ κυνδίνου καὶ ἀδιαφόρων. Ὁ ἀδύνατος και ἀθῶος λαός, ὁπού θέλει μήνει ἔπειτα μέσα εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ ἀφ' οὗ γίνη κύριος τοῦ φρουρίου, μένει κρεμασμένος εἰς τὸν λαιμόν των. Τὸ ἀνάθεμα τῶν ὀλίγων στρατιωτῶν ὁποῦ θέλουν σωθεῖ εἶναι ἀπάνω των και ὁ λοιπὸς κύνδινος ὁπού ἠμπορῇ νὰ προέλθῃ εἰς τὸ ἔθνος, ὅλα εἶναι βάρος των. Ἂς ζοῦν ἔπειτα, ἂς χαίρωνται τὴν ζωήν των, ἂς χαίρωνται τὰ κάστρη των, ἂς χαίρωνται τὰ καράβια των, τα γρόσιά των καὶ ὅ,τι ἄλλο πρὸς ἀνάπαυσιν ἔχει ὁ καθ' εἷς, ἡμεῖς ἀποθαίνωμεν ὡς πατριῶται πιστοὶ εἰδὲ ἀληθής ἱστορία τοῦ αἰῶνος μας θέλει μαρτυρήσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν πρακτικῶν τοῦ καθ' ἑνός. Μὲ τὸν παρόντα ἐπὶ τοῦτου πεζὸν περιμένομεν τελευταίαν ἀπόκρισιν ὅσον τάχυστα καὶ ἀντίγραφον τῆς παρούσης μας. Μένωμεν μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας.

Τῇ 12 Νοεμβρίου 1825 Μισολόγγι

Οἱ πατριῶται
Μήτζος κοντογιάννης Γεώργιος πασχάλης
Νικολὸς στορνάρης γιάνης πρόσκας

γρηγόρης λιακατάς νότης μπότζαρις
δημήτρις μακρύς κίτζος τζαβέλας
ἀποστόλης κουσμουρής γεώργιος κίτζιου
ἀθανάσης ῥατζή κότζηκας λάμπρος βεϊκου
κωνσταντίνος βερης χρήστος φωτομάρας
κώνστας βλαχόπουλος φώτος Μπόμπορις
νικολάκης κοντογιάνη σπύρος Μύλιος
δημήτριος γεροθανάσι κήτζιος πάσχου
Γαλάνης παπα Γαλάνη κολιός Μπόνιος
σωτήριος κοτζαμάνης Νικόλαος ζέρβας
κώστας γιαταγάνας λαμπρούσης φωτομάρας
βασίλειος χασάπης κώστας σισιωβήτης
κώστας οἰκονόμου ανδρέας Γρίβας

τζιατίρια (τουρκ. çadır) = τσαντίρια

Αριθμός Τεκμηρίου
0638

Τίτλος
Επιστολή του Νικόλαου Στορνάρη για την

Ημερομηνία Σύνταξης
12 Νοεμβρίου 1825

Τόπος Σύνταξης
Μεσολόγγι

Συντάκτης
Στορνάρης Νικόλαος

Αποδέκτης
Σταματελόπουλος Νικήτας

Είδος Εγγράφου
Πρωτότυπο

Διαστάσεις
222mm × 317mm

Αρ. Φύλλων
2

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0638

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

